

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ: ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΘΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Φυλλάδιο κριτικής κατανόησης μετά την προβολή του βίντεο

Όνοματεπώνυμο: _____

ΑΜ: _____

Ημερομηνία: _____

Οδηγίες: Οι ερωτήσεις βασίζονται στο βίντεο που παρακολουθήσατε. Δεν απαιτείται να θυμάστε ακριβείς διατυπώσεις. Στόχος είναι να εφαρμόσετε τις βασικές ιδέες του συμπεριφορισμού, της γνωστικής προσέγγισης, του εποικοδομητισμού, της κοινωνικής μάθησης και της ενσώματης νόησης σε νέα παραδείγματα.

ΜΕΡΟΣ Α · 10 Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής

1. Ένας διδάσκων θέλει οι φοιτητές να εκτελούν αμέσως και χωρίς δισταγμό μια διαδικασία ασφαλείας στο εργαστήριο. Ποια επιλογή είναι περισσότερο συμβατή με το σκεπτικό του βίντεο;

- A. Να βασιστεί αποκλειστικά σε ελεύθερη συζήτηση, επειδή κάθε μάθηση απαιτεί προσωπική κατασκευή νοήματος.
- B. Να χρησιμοποιήσει επανάληψη και συστηματική εξάσκηση ώστε η αντίδραση να γίνεται γρήγορη και αυτοματοποιημένη.
- Γ. Να ζητήσει μόνο από τους φοιτητές να αναστοχαστούν πάνω στα γνωστικά τους σχήματα.
- Δ. Να αποφύγει κάθε μορφή καθοδήγησης, επειδή ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να επηρεάζει τη μάθηση.

2. Δύο φοιτητές δέχονται ακριβώς την ίδια ανατροφοδότηση, αλλά ο ένας ενθαρρύνεται και ο άλλος απογοητεύεται. Ποια θεωρητική θέση του βίντεο αμφισβητεί περισσότερο μια απλή λογική «ίδιο ερέθισμα - ίδια αντίδραση»;

- A. Η γνωστική προσέγγιση, επειδή δίνει έμφαση στην εσωτερική επεξεργασία και στα γνωστικά σχήματα.
- B. Η κλασική εξάρτηση, επειδή όλα τα ερεθίσματα έχουν την ίδια σημασία για όλους.
- Γ. Η ενσώματη νόηση, επειδή κάθε διαφορά οφείλεται στο σώμα.
- Δ. Ο συμπεριφορισμός, επειδή θεωρεί ότι οι προσωπικές ερμηνείες είναι το κύριο αίτιο της μάθησης.

3. Ένας φοιτητής πιστεύει ότι όλα τα θηλαστικά γεννούν ζωντανά μικρά. Μαθαίνει για τον πλατύποδα και αναγκάζεται να αλλάξει το ίδιο το γνωστικό του σχήμα για τα θηλαστικά. Ποια έννοια ταιριάζει καλύτερα;

- A. Αφομοίωση, επειδή η νέα πληροφορία εντάσσεται χωρίς αλλαγή του υπάρχοντος σχήματος.
- B. Κλασική εξάρτηση, επειδή ένα νέο ερέθισμα συνδέεται με μια παλιά αντίδραση.
- Γ. Συμμόρφωση / accommodation, επειδή το υπάρχον σχήμα πρέπει να τροποποιηθεί.
- Δ. Ενίσχυση, επειδή η ορθή απάντηση ανταμείβεται.

4. Ποιο από τα παρακάτω διδακτικά σενάρια αποδίδει καλύτερα την εποικοδομητιστική ιδέα του βίντεο;

- A. Ο διδάσκων εξηγεί ολόκληρη τη λύση και ζητά από τους φοιτητές να την αντιγράψουν.
- B. Ο διδάσκων δίνει συνεχείς ανταμοιβές για κάθε σωστή απάντηση χωρίς συζήτηση.
- Γ. Οι φοιτητές απομνημονεύουν ορισμούς μέχρι να τους αναπαράγουν χωρίς λάθος.
- Δ. Οι φοιτητές αντιμετωπίζουν ένα αυθεντικό πρόβλημα, συζητούν εναλλακτικές λύσεις και ο διδάσκων οργανώνει υποστηρικτικές ερωτήσεις.

5. Μια φοιτήτρια δεν μπορεί να λύσει ένα στατιστικό πρόβλημα μόνη της, αλλά το επιλύει όταν ένας πιο έμπειρος συμφοιτητής της δίνει κατάλληλες υποδείξεις. Ποια έννοια αποδίδει καλύτερα αυτή την περίπτωση;

- A. Κλασική εξάρτηση.
- B. Ζώνη επικείμενης ανάπτυξης.
- Γ. Αφομοίωση χωρίς αλλαγή σχήματος.
- Δ. Αυτο-προσανατολισμένη λειτουργία της χειρονομίας.

6. Σε μάθημα Φυσικής, ο διδάσκων ζητά από τους φοιτητές να περιστρέψουν ένα ασφαλές αντικείμενο δεμένο σε σχοινί πριν συζητήσουν την κεντρομόλο δύναμη. Ποια είναι η κύρια διδακτική λογική σύμφωνα με το βίντεο;

- A. Η σωματική εμπειρία μπορεί να στηρίξει την επεξεργασία μιας αφηρημένης έννοιας.
- B. Η αφηρημένη γνώση πρέπει να αντικαθίσταται πάντοτε από κινητικές δεξιότητες.
- Γ. Η μάθηση είναι αποτελεσματική μόνο όταν δεν χρησιμοποιούνται λεκτικές εξηγήσεις.
- Δ. Το σώμα λειτουργεί μόνο ως μέσο επικοινωνίας και όχι ως μέρος της γνωστικής διεργασίας.

7. Ποια επιλογή διακρίνει σωστότερα την επικοινωνιακή από την αυτο-προσανατολισμένη λειτουργία μιας χειρονομίας όπως παρουσιάζονται στο βίντεο;

- A. Η πρώτη αφορά μόνο τα παιδιά, ενώ η δεύτερη μόνο τους ενήλικες.
- B. Η πρώτη εμπλουτίζει το μήνυμα για τον ακροατή, ενώ η δεύτερη μπορεί να μεταβάλλει την ίδια τη γνωστική επεξεργασία του ομιλητή.
- Γ. Η πρώτη αφορά την κλασική εξάρτηση, ενώ η δεύτερη τη ζώνη επικείμενης ανάπτυξης.
- Δ. Η πρώτη είναι συνειδητή και η δεύτερη είναι πάντοτε ασυνείδητη.

8. Ένας αρχάριος θυμάται πολλές μεμονωμένες πληροφορίες αλλά δυσκολεύεται να τις συνδέσει, ενώ ένας ειδικός οργανώνει γρήγορα το ίδιο υλικό σε ένα συνεκτικό σύστημα. Ποια εξήγηση είναι περισσότερο συμβατή με το βίντεο;

- A. Ο αρχάριος δεν έχει δεχθεί αρκετές εξαρτημένες ανταμοιβές.
- B. Ο ειδικός χρειάζεται λιγότερη κοινωνική αλληλεπίδραση επειδή η γνώση του είναι πλέον παθητική.
- Γ. Η διαφορά εξηγείται αποκλειστικά από τη σωματική εμπειρία.
- Δ. Ο ειδικός έχει αναπτύξει πιο οργανωμένα και ολιστικά γνωστικά σχήματα.

9. Ποια από τις παρακάτω πρακτικές είναι η λιγότερο συμβατή με τον ρόλο του διδάσκοντα όπως περιγράφεται στο εποικοδομητιστικό τμήμα του βίντεο;

- A. Να σχεδιάζει αυθεντικές δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων.
- B. Να χρησιμοποιεί ερωτήσεις που ωθούν τους φοιτητές να εξηγούν το σκεπτικό τους.
- Γ. Να θεωρεί ότι η σαφής δική του εξήγηση αρκεί από μόνη της για να έχει συντελεστεί μάθηση.
- Δ. Να δημιουργεί ευκαιρίες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης.

10. Ποια σύνθεση αποδίδει καλύτερα τη συνολική λογική του βίντεο;

- A. Οι τρεις θεωρίες είναι αμοιβαία αποκλειόμενες και μόνο μία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε εκπαιδευτικό πλαίσιο.
- B. Ο συμπεριφορισμός εξηγεί όλες τις μορφές μάθησης, ενώ οι άλλες προσεγγίσεις αφορούν μόνο ειδικές περιπτώσεις.
- Γ. Διαφορετικές θεωρίες φωτίζουν διαφορετικές πτυχές της μάθησης και η καταλληλότητά τους εξαρτάται από τον τύπο του μαθησιακού έργου.
- Δ. Η ενσώματη νόηση καταργεί την ανάγκη για γνωστικά σχήματα και κοινωνική μάθηση.

ΜΕΡΟΣ Β · 10 Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης

Απαντήστε σύντομα αλλά τεκμηριωμένα. Οι ερωτήσεις δεν επαναλαμβάνουν τις πολλαπλής επιλογής και ελέγχουν κυρίως εφαρμογή, σύγκριση και σύνθεση των θεωρητικών ιδεών του βίντεο.

1. Τι εξυπηρετεί η μεταφορά του «μαύρου κουτιού» στην παρουσίαση του συμπεριφορισμού; Ποια ερευνητική επιλογή υπονοεί;

2. Δώσε ένα δικό σου εκπαιδευτικό παράδειγμα στο οποίο μια συμπεριφοριστική στρατηγική θα μπορούσε να είναι χρήσιμη και εξήγησε γιατί.

3. Γιατί, σύμφωνα με τη γνωστική προσέγγιση του βίντεο, τα ασύνδετα κομμάτια πληροφορίας είναι δύσκολο να θυμηθούν; Τι θα μπορούσε να κάνει ο διδάσκων;

4. Δώσε ένα νέο παράδειγμα αφομοίωσης και ένα διαφορετικό παράδειγμα συμμόρφωσης (accommodation). Να φαίνεται καθαρά η διαφορά τους.

5. Πώς αλλάζει ο ρόλος του φοιτητή όταν περνάμε από την εικόνα του μαθητευόμενου στον συμπεριφορισμό στην εικόνα του μαθητευόμενου στον εποικοδομητισμό;

6. Σχεδίασε πολύ σύντομα μία δραστηριότητα 10 λεπτών που να εφαρμόζει την ιδέα της εγκαθιδρυμένης/πλαισιωμένης μάθησης σε μάθημα Ψυχολογίας.

7. Πώς μπορούν η διδασκαλία από συνομηλίκους ή η ομαδική εργασία να λειτουργήσουν ως υποστήριξη της μάθησης χωρίς ο πιο έμπειρος μαθητευόμενος να δίνει απλώς την απάντηση;

8. Δώσε ένα παράδειγμα χειρονομίας που θα μπορούσε να έχει ταυτόχρονα επικοινωνιακή και αυτο-προσανατολισμένη λειτουργία κατά τη διδασκαλία μιας ψυχολογικής έννοιας.

9. Αν έπρεπε να διδάξεις την ίδια έννοια με τρεις διαφορετικούς τρόπους - έναν συμπεριφοριστικό, έναν γνωστικό και έναν εποικοδομητιστικό - τι θα άλλαζες κάθε φορά;

10. Το βίντεο καταλήγει ότι ο εποικοδομητισμός είναι ο καταλληλότερος για τις ασκήσεις στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Ποια στοιχεία του ίδιου του βίντεο δείχνουν ότι αυτό δεν σημαίνει πως οι άλλες θεωρίες είναι άχρηστες;
